

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16CbZm/78/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6113207883
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Tomáš
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2015:6113207883.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, v konaní pred sudcom JUDr. Pavlom Tomášom, v právnej veci navrhovateľa CD Consulting s.r.o., so sídlom Nagano Office Center, K červenému dvoru 3269/25a, Praha 3, PSČ: 130 00, Česká republika, IČO: 264 29 705, v konaní právne zastúpeného advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, PSČ: 811 09, IČO: 36 864 421, proti odporcovi 1/ W. S., nar. XX. XX. XXXX, bytom I. XXX/XX, B., PSČ: XXX XX, odporcovi 2/ H. S., nar. XX. XX. XXXX, bytom W. XXXX/XX, O. O., PSČ: XXX XX, o zaplatenie istiny 1 201,87 Eur, 974,64 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd návrh na vylúčenie vecí sp. zn. 16CbZm/78/2013, sp. zn. 16CbZm/81/2013 na samostatné konanie z a m i e t a.

Odporca 1/ je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne zo sumy 775,27 Eur od 04. 08. 2010 do 04.11.2010, 6 % ročný úrok zo zmenkovej sumy 775,27 Eur od 13. 10. 2010 do 04. 11. 2010 a zmenkovú odmenu v sume 2,58 Eur, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Odporca 2/ je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi zmenkovú sumu vo výške 178,68 Eur, zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne zo sumy 778,68 Eur od 29. 12. 2009 do 04. 11. 2010 čo predstavuje sumu 106,51 Eur, 6 % ročný úrok zo zmenkovej sumy 778,68 Eur od 22. 06. 2010 do 04. 11. 2010 čo predstavuje sumu 17,46 Eur a zmenkovú odmenu v sume 2,60 Eur, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Odporca 1/ je p o v i n n ý nahradiť navrhovateľovi iné trovy konania v sume 144,00 Eur a trovy právneho zastúpenia v sume 353,50 Eur k rukám právneho zástupcu navrhovateľa, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Odporca 2/ je p o v i n n ý nahradiť navrhovateľovi iné trovy konania v sume 162,00 Eur a trovy právneho zastúpenia v sume 305,80 Eur k rukám právneho zástupcu navrhovateľa, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

odôvodnenie:

V konaní sp. zn. 16CbZm/78/2013, sp. zn. 16CbZm/81/2013, návrhom zo dňa 28. 03. 2013 si navrhovateľ uplatnil proti odporcovi 1-2 právo na zaplatenie zmenkovej sumy vo výške o zaplatenie istiny

1201,87 Eur, 974,64 Eur, spolu so zmenkovým úrokom vo výške 0,25 % denne z istiny, 6 % ročným úrokom zo zmenkovej sumy a zmenkovej odmeny vo výške 1/3 percenta zmenkovej sumy.

Vzhľadom na totožný predmet konania a totožného navrhovateľa súd spojil predmetné konania na spoločné konanie.

Navrhovateľ sa vyjadril, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv z predmetných zmeniek, v ktorých sa odporcovia 1/ až 2/ zaviazali k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne. Indosované zmenky sú v istine zmenkou opatrenou doložkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Za miesto splatenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa. Indosant predložil zmenky k zaplateniu, pričom vystaviteľ 1/ až 2/ doposiaľ nezaplatil žalované zmenkové sumy. Keďže zmenková listina je opatrená doložkou „bez protestu“ indosant nenechal uvedené skutočnosti zistiť verejnou listinou.

Navrhovateľ návrhy podal na vzorovom tlačive „A“ návrhu na uplatnenie pohľadávky podľa článku 4 ods. 1 Nariadenia 861/2007/ES, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Ako písomné dôkazy na podporu svojich pohľadávok navrhovateľ uviedol a predložil originál zmeniek, výpis z obchodného registra navrhovateľa a plnomocenstvo pre právneho zástupcu, vrátane osvedčenia na registráciu na daň z pridanej hodnoty. Súčasne navrhovateľ uviedol, že nechce, aby sa nariadili pojednávania.

Keďže účastníkom konania na strane navrhovateľa je zahraničná právnická osoba právomoc súdu Slovenskej republiky v tejto veci je daná s poukazom na článok 2 bod 1 Nariadenia rady (ES) č. 44/2001 a keďže sa jedná o cezhraničné konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, príslušnosť Okresného súdu Banská Bystrica je daná podľa článku 11 Preambuly, článku 4 bod 1 a článku 25 bod 1 písm. a) Nariadenia č. 861/2007/ES, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, pretože Slovenská republika ako zmluvná strana Nariadenia č. 861/2007/ES Komisia oznámila, že príslušnými súdmi na vydanie rozsudkov v Európskom konaní vo veciach s nízkou hodnotou sporu budú v Slovenskej republike okresné sudy, pričom navrhovateľ si príslušnosť okresného súdu v Slovenskej republike vybral podľa bydliska odporcu.

Súd v zmysle článku 5 ods. 2 Nariadenia 861/2007/ES doručoval odporcom 1/ až 3/ kópiu tlačiva (návrhu) na uplatnenie pohľadávky spolu s vyplneným „C“ Tlačivom na odpoveď.

Odporca 1/ uviedol, že nárok v celom rozsahu uznal.

Odporca 2/ uviedol, že nárok žalobcu uznáva.

Podľa článku 19 Nariadenia č. 861/2007/ES pokiaľ toto nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie.

Keďže toto súdne konanie sa vedie v Slovenskej republike, riadi sa Zákonom č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov.

Vzhľadom na možnosť iného právneho posúdenia veci, súd považoval za potrebné nariadiť ústne pojednávanie (článok 5 bod 1 v spojení s článkom 7 bod 1 písm. c) Nariadenia č. 861/2007/ES).

Súd potom vyhlásil vo veci na pojednávaniach rozsudky, ktorými predmetné návrhy zamietol a odporcovi 1/-2/ náhradu trov konania nepriznal. Keďže súdu bolo z jeho činnosti známe (§ 121 O.s.p.), že pôvodný majiteľ zmenky spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s. r. o. Bratislava vykonáva svoju podnikateľskú činnosť prostredníctvom poskytovania úverov v značnom rozsahu na území celej Slovenskej republiky, keď aj z údajov zapísaných v obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I., oddiel Sro, vložka č. 23636/B zistil, že ako predmet činnosti má zapísanú aj činnosť - poskytovanie úverov z vlastných zdrojov a ďalej mu bolo z jeho činnosti známe, že spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s. r. o. Bratislava si uplatňuje svoje nároky aj v exekučných konaniach, pripojil si konajúci súd aj príslušné exekučné spisy Okresného súdu Banská Bystrica, na základe totožnej číselnej identifikácie na zmenke a úverovej zmluve vo veci oprávneného POHOTOVOSTĚ, s. r. o. Bratislava proti odporcovi 1/ až 2/ ako povinným a vykonal

dokazovanie aj dôkazmi predloženými v tomto spise (§ 120 ods. 1 in fine O.s.p.), keďže ich vykonanie mal za nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci a dôsledné posúdenie uplatneného nároku (§ 2 O.s.p.).

Na základe odvolania podaného navrhovateľom Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. 41CoZm/35/2014, 43CoZm/25/2014 rozhodnutia Okresného súdu Banská Bystrica zrušil a vec vrátil Okresnému súdu na ďalšie konanie s tým, že odvolací súd je toho názoru, že v konaní pred súdom prvého stupňa došlo k vadám v jeho postupe pri posudzovaní procesných otázok v priebehu konania, keď súd prvého stupňa nepostupoval podľa článku 7 ods. 1 Nariadenia a ani podľa Občianskeho súdneho poriadku a v súlade s § 120 O.s.p. nepostupoval ani pri dokazovaní. Súd prvého stupňa neposkytol odvolateľovi poučenie o dôkaznej povinnosti pred pojednávaním, a to v nadväznosti na ním deklarováný iný právny názor na navrhovateľom uplatnený nárok napriek tomu, že to bolo s prihliadnutím na stav a charakter konania potrebné. Aj keď v odôvodnení rozhodnutia okresný súd uviedol, že sa pri posudzovaní nároku zo zmenky obmedzil len na posudzovanie zmenky, toto konštatovanie nekorešponduje s tou časťou odôvodnenia, v ktorej Okresný súd ex offo prihliadol na absolútnu neplatnosť zmenky práve z dôvodu jej použitia a vyplnenia v úverovej zmluve, ktorá má spotrebiteľskú povahu. Okresný súd posudzoval platnosť zmenky len s poukazom na § 4 ods. 6 Zákona č. 258/2001 Z. z., ktorý podmienky a vystavenie zmenky upravoval v čase uzavretia úverovej zmluvy špecifickým spôsobom v nadväznosti na úverový vzťah, ktorý zmenka zabezpečovala. Aj keď bolo použitie zmenky na zabezpečenie úveru poskytnutého odporcovi 1/-2/ ako spotrebiteľovi regulované Zákonom č. 258/2001 Z. z., odvolací súd sa nestotožnil s tým, že by táto skutočnosť oprávňovala súd skúmať podmienky vystavenia zmenky a jej prípustnosť, pretože pre takýto postup súdu neboli splnená zákonné podmienky. Rozhodnutie súdu je tak preto, že vec nesprávne právne posúdil, keď absolútnu neplatnosť zmenky vyvodil z porušenia § 4 ods. 6 Zákona č. 258/2001 Z. z. a keď v nadväznosti na to nesprávne vyložil a interpretoval § 17 Zákona č. 191/1950 Sb., v dôsledku čoho nedostatočne zistil skutkový stav veci, nesprávne. Okresný súd mal podľa názoru odvolacieho súdu postupovať podľa článku 5 ods. 3 a článku 7 Nariadenia a o nároku zo zmenky rozhodnúť bez pojednávania, pretože bez námietok odporcu 1/-2/ ako dlžníka sa postup súdu podľa § 17 Zákona zmenkového a šekového nedá odôvodniť. Postup okresného súdu, a to nie len z dôvodu, že tento predvolal účastníkov na pojednávanie a že vykonal dokazovanie a ex offo skúmal platnosť zmenky cez spotrebiteľský vzťah, ktorého právne posúdenie nie je predmetom tohto konania, preto takýto postup súdu nie je správny. Predmetom sporu je len nárok zo zmenky ako abstraktného cenného papieru, ktorý získal navrhovateľ ako indosatár bez toho, že by mal akúkoľvek povinnosť preukazovať záväzkový vzťah, ktorý zmenka pôvodne zabezpečovala. Takýto postup súdu je v rozpore nielen s Občianskym súdnym poriadkom, ale aj s Nariadením. Súd dokazovanie vykonával bez návrhu a aj bez akýchkoľvek kauzálnych námietok zo strany odporcu, ktoré jediné by ho na postup, ktorý zvolil, oprávňovali. Okresný súd tak rozhodoval v rozpore s § 17 Zákona zmenkového a šekového. O takomto postupe súdu sa nemohol navrhovateľ, ale ani odporca dozvedieť, a to ani z predvolania na pojednávanie. Okresný súd bol oprávnený postupovať v prejednávanej veci najmä podľa článku 4 ods. 4 Nariadenia a pokiaľ zistil, že nárok uplatnený navrhovateľom patrí do pôsobnosti Nariadenia, že návrh bol podaný navrhovateľom v súlade s článkom 4 ods. 1 Nariadenia a bol aj správne vyplnený v jazyku konajúceho súdu, nebol daný dôvod na prejednanie veci na ústnom pojednávaní, ku ktorému súd pristúpil len v tom prípade, kedy nie je možné vec bez prejednávania rozhodnúť alebo v prípade, keď o ústne pojednávanie požiadala niektorý z účastníkov konania, čo sa v prejednávanej veci nestalo. Z obsahu spisového materiálu tak vyplýva, že prvostupňový súd vykonal dokazovanie podľa § 120 ods. 1 O.s.p., ktoré účastníci konania nenavrhlí preto, že bolo nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci, s čím odvolací súd nesúhlasí. Súdom vykonané dokazovanie nebolo vykonané na tvrdenia navrhovateľa, ktorý jasne, úplne a zrozumiteľne v návrhu na tlačive A uplatnil práva zo zmenky a ktorý uviedol, že nie je jej pôvodným majiteľom, ale je indosatárom a nebolo vykonané ani na tvrdenia odporcu 1/-2/ , ktorý voči forme a obsahu zmenky nevzniesol žiadne námietky a ani žiadne návrhy na vykonanie ďalších dôkazov. Pre takto uplatnený nárok stačí, ak je zmenka, ktorá je v originály predložená navrhovateľom platná a obsahuje všetky náležitosti vlastnej zmenky upravené v § 75 Zákona zmenkového a šekového, čo okresný súd v konaní zistil. Odvolací súd nepovažuje právny názor okresného súdu o tom, že zmenková suma bola vyplnená do zmenky v rozpore s § 4 ods. 6 Zákona č. 258/2001 Z. z., v dôsledku čoho je absolútne neplatným právnym úkonom, za správny. Nesúhlasí ani s tým jeho názorom, že na absolútnu neplatnosť právneho úkonu zmenky musel prihliadnuť ex offo preto, že ustanovenie § 4 ods. 6 Zákona č. 258/2001 Z. z. platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky. Odvolaciemu súdu je z dokazovania vykonaného okresným súdom úverovou zmluvou a všeobecnými obchodnými podmienkami, ako aj

zmenkou, zrejme, že medzi pôvodným majiteľom zmenky, spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s. r. o. a odporcom 1/-2/ bola uzavretá úverová zmluva, na základe ktorej poskytol navrhovateľ odporcovi 1/-2/ konkrétnu sumu, ktorej návratnosť zabezpečil vystavením blankozmenky ako vlastnej zmenky, v ktorej nebola vyplnená suma a ani splatnosť, pretože sa na takomto vyhotovení zmenky zmluvné strany dohodli. Dohoda o vyplňovacom práve je obsiahnutá v článku 14 resp. 17 Všeobecných obchodných podmienok, na základe ktorej bola spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s. r. o. ako pôvodný majiteľ - remitent oprávnená dopísať do zmenky takú výšku sumy, s ktorou odporca 1/ -2/ meškal ku dňu splatnosti zmenky. Zmenka je cenným papierom vydaným v zákonom stanovenej forme, ktorým sa zmenkový dlžník zaväzuje majiteľovi zmenky zaplatiť v mieste a čase uvedenom v zmenke čiastku v nej určenú. Ide tak o záväzok, ktorý je priamy, bezpodmienečný, nesporný a abstraktný. Zákon dáva dlžníkovi z takejto zmenky len možnosť podať námietku proti majiteľovi, avšak neupravuje, že by takáto listina nebola platnou zmenkou. S tým potom súvisí aj dôkazná povinnosť na strane dlžníkov, ktorí musia namietat' a preukázať, že šlo pôvodne o blankozmenku, ktorá mala byť vyplnená inak, a teda musia preukázať obsah vyplňovacieho práva, ako aj to, že blankozmenka bola vyplnená v rozpore s vyplňovacím vyhlásením, a teda aj s udeleným vyplňovacím právom, čo sa v prejednávanej veci nestalo. Aj keby bolo dojednanie zmluvných strán v článku 14 resp. 17 Všeobecných obchodných podmienok o tom, že zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré mu vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky, neplatné pre rozpor s § 4 ods. 6 Zákona č. 258/2001 Z. z., nemalo by to na prejednávajúcu vec, predmetom ktorej je nárok zo zmenky, podstatnejší vplyv, pretože takéto porušenie oprávňuje dlžníka len na to, aby si mohol voči poskytovateľovi úveru, ktorý nie je účastníkom tohto konania, uplatniť náhradu škody tak ako to vyplýva z § 4 ods. 7 Zákona č. 258/2001 Z. z.. Nemá však za následok neplatnosť zo zmenky a ani dohody o vyplňovacom práve obsiahnutej v článku 14 resp. 17 Všeobecných obchodných podmienok. Podľa § 11 Zákona zmenkového a šekového je každú zmenku možné previesť indosamentom a v prípade, že k takémuto prevodu dôjde, nadobudne nový majiteľ všetky práva zo zmenky. Nestáva sa však právnym nástupcom, ale novým nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, nie však z úverového vzťahu, ktorý zmenka pôvodne zabezpečovala. Práve z tohto dôvodu môže odporca ako priamy dlžník namietat' voči navrhovateľovi ako poslednému majiteľovi zmenky to, že bol pri nadobúdaní zmenky v zlej viere alebo že sa previnil aspoň hrubou nedbanlivosťou a že vedome konal na jeho škodu, čo ale neznamená námietku nedostatku práv k zmenke, ale len obranu dlžníka proti platnému zmenkovému záväzku. Skutočnosť, že majiteľ konal protiprávne môže mať tak za následok jeho povinnosť nahradiť škodu, ktorá by v dôsledku toho dlžníkovi zo zmenky vznikla. Odvolací súd nemá výhrady k právnemu posúdeniu zmenky vyhotovenej za účelom splatenia spotrebiteľského úveru ako zabezpečovacej zmenky súdom. Je však treba zdôrazniť, že sa jedná o dva samostatné, vedľa seba existujúce záväzky s tým, že aj zabezpečovacia zmenka má nespornú a abstraktnú povahu. Predmetom sporu je nárok zo zmenky, ktorá indosáciou charakteru zabezpečovacej zmenky stratila a nadobudla charakter zmenky na platenie. Posudzovanie základného vzťahu by malo význam vtedy, keby odporca ako spotrebiteľ vzniesol majiteľovi relevantné námietky týkajúce sa úverovej zmluvy, prípadne zmenky alebo ak by namietal, že k indosácii došlo na jeho škodu, čo by však musel v konaní aj preukázať, a to napriek tomu, že v čase uzavretia úverovej zmluvy platila právna úprava, ktorá v § 2 písm. a), b) a v § 4 ods. 6 Zákona č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom do 11. 06. 2010 obsahovala zákaz plniť dlh zmenkou. Za daného stavu, keď dlžník, aj keď v pozícii spotrebiteľa nepreukázal, že nový majiteľ zmenky konal pri jej nadobúdaní vedome na jeho škodu a keď nepodal žiadne námietky vyplývajúce zo záväzkovo-právneho vzťahu, ku ktorému sa zmenka viazala voči majiteľovi zmenky, nie je možné takýto výklad okresného súdu akceptovať. Navrhovateľ v konaní uplatňuje záväzok odporcu 1/-2/, že za zmenku zaplatí sumu, ktorú doplnil do zmenky pôvodný majiteľ, pričom súd posudzoval navrhovateľom uplatnený nárok cez zmluvný záväzok vzniknutý zo spotrebiteľskej zmluvy a nie ako nárok zo zmenky, ktorá je podľa Zákona zmenkového a šekového platnou zmenkou, čo je neprípustné. Z tohto dôvodu nemohlo dôjsť k prelomeniu zásady stanovenej v článku I. § 17 Zákona č. 191/1950 Sb. tak, ako to vyplynulo z odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu, pretože ani vyplnenie zmenkovej sumy do zmenky v rozpore s § 4 ods. 6 Zákona č. 258/2011 Z. z. in fine, kde zákonodarca uviedol, že ide o zákonné ustanovenie, ktoré platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky, by nemalo za následok neplatnosť zmenky, ale len nárok dlžníka zo zmenky na náhradu škody. Ustanovenie § 17 Zákona zmenkového a šekového vyjadruje zásadu abstraktnosti zmenkových vzťahov, čo znamená, že v prípade zmenky ide o záväzky celkom oddelené od všeobecných záväzkových vzťahov, ktoré viedli k jej vzniku, čo platí aj pre zmenky zabezpečovacie. Názor okresného súdu o tom, že oddelenie zmenkového abstraktného vzťahu od vzťahu spotrebiteľského nie je možné, nie je preto správny. Dlžník nemôže namietat' voči povinnosti zaplatiť zmenku, ktorá vyplýva z jeho pôvodného vzťahu s POHOTOVOSTĚOU, s. r. o., a to práve z toho dôvodu, že došlo k indosácii zmenky. Podľa názoru

odvolacieho súdu je to výlučne odporca, ktorý je povinný tvrdiť na svoju obranu proti platobnej povinnosti zo zmenky všetky skutočnosti, ktoré považuje za významné. Z ustanovenia § 17 Zákona zmenkového a šekového jednoznačne vyplýva prekážka prenesenia kauzálnych námietok na ďalšieho nadobúdateľa zmenky, ktorým je navrhovateľ, čo je práve dôsledkom abstraktnosti a nespornosti záväzku zo zmenky. Táto prekážka môže byť prelomená len v tom prípade, ak dlžník zo zmenky preukáže, že nový majiteľ nadobudol zmenku nepoctivo. V tejto súvislosti je treba zdôrazniť, že práve ustanovenie § 17 Zákona zmenkového a šekového slúži na ochranu dlžníka zo zmenky proti nepoctivému nadobúdateľovi zmenky, a to bez ohľadu na to, či je alebo nie je spotrebiteľom. Aj keď sú zmenkový dlžník a zmenkový veriteľ podľa Zákona zmenkového a šekového v rovnakom postavení, nie je vylúčené, že dôjde k situácii, keď sa zmenka použije voči subjektom, od ktorých je len ťažko očakávať znalosť zmenkovej úpravy. Práve preto je potrebné rozlišovať situáciu, kedy vstupuje do zmenkového právneho vzťahu podnikateľ, ktorý je profesionálom, s nepodnikateľom, väčšinou spotrebiteľom a kedy vstupujú do právneho vzťahu dvaja podnikatelia. Takéto posúdenie má nesporne význam najmä z dôvodu zistenia, či nedochádza k zneužívaniu zmenkového práva a či nedochádza aj k neprimeranému zvýhodneniu jednej zo zmluvných strán na úkor druhej. Takéto zisťovanie má však svoj význam len v tom prípade, ak sú zo strany dlžníka vznesené námietky proti povinnosti zaplatiť zmenku, o platnosti a záväznosti ktorej nie sú inak žiadne pochybnosti. Dlžník preto musí takéto námietky nielen uplatniť, ale v súdnom konaní ich musí najmä zdôvodniť a podložiť dôkazmi, pretože majiteľ zmenky je dostatočne legitimovaný už zmenkou samotnou (§ 495 Občianskeho zákonníka) bez toho, že by musel preukazovať dôvod vzniku zmenky, dôvod jej prijatia, indosácie a podobne. Záväzky zo zmenky, aj keď vznikli z konkrétnych zmluvných záväzkov, sú záväzkami samostatnými. Ak je návrhom uplatnený nárok zo zmenky, o ktorej okresný súd uviedol, že je platnou zmenkou podľa Zákona zmenkového a šekového, nie je možné jej platnosť bez ďalšieho posudzovať cez spotrebiteľskú zmluvu a v takomto konaní rozhodovať o záväzkoch zo zmluvy, ani keď je nepochybné, že s danou zmenkou súvisia. Závery okresného súdu tak v základe vychádzajú z právneho hodnotenia spotrebiteľského vzťahu, posúdenie ktorého nebolo predmetom sporu a je irelevantné aj pre posúdenie platnosti zmenky. Na prelomenie základnej zásady obsiahnutej v § 17 Zákona zmenkového a šekového, keďže odporca 1/2/ ako dlžník zo zmenky žiadne kauzálne námietky voči majiteľovi zmenky nevzniesol, nestačia. Takýto postup súdu je preto v rozpore s § 17 Zákona zmenkového a šekového, ktorý dokazovanie ohľadom základného vzťahu pripúšťa len vtedy, ak boli dlžníkom ohľadom kauzálneho vzťahu podané, ale aj preukázané relevantné námietky. Zásadu nespornosti a abstraktnosti zmenkových záväzkov môže prelomiť len taká skutočnosť, že sám majiteľ nekonal pri nadobúdaní zmenky poctivo a že konal na škodu dlžníka. V takom prípade sa navodzuje stav, kedy dlžník nadobudne presvedčenie, že v dôsledku prevodu zmenky nemá možnosť námietky kauzálnej povahy vznášať, pretože vychádza z toho, že ide o nového originálneho majiteľa zmenky a vtedy má dlžník právo uplatniť obranu námietkami aj proti tomuto novému majiteľovi. Samotná námietka nepoctivého nadobudnutia zmenky ďalším majiteľom ku škode dlžníka musí byť ako relatívna námietka dlžníkom vznesená a musí byť ním tiež preukázaná. Podľa Zákona zmenkového a šekového bol preto súd oprávnený skúmať len to, či zmenka obsahuje všetky náležitosti, ktoré sa musia pre jej platnosť podľa Zákona zmenkového a šekového povinne do nej uviesť, nie však podmienky jej vystavenia ani jej neprípustnosť. Rozhodnutím okresného súdu tak nebolo rozhodnuté o zmenkovom nároku, ale o sním úzko súvisiacom nároku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pretože to, ako bola zmenka vyplnená, či sa tak stalo v súlade s dohodou o vyplňovacom práve alebo v rozpore s § 4 ods. 6 Zákona č. 258/2001 Z. z. na jej povahe a platnosti nič nemení. Preto ani nárok uplatnený navrhovateľom nie je nárokom zo spotrebiteľskej zmluvy. Aj keď je v prípade spotrebiteľov potrebné prihliadať na ich špecifické záujmy a postavenie, súčasná právna úprava už dôslednejšie chráni spotrebiteľa tým, že zakazuje používanie zmienek na zabezpečenie spotrebiteľského úveru, čím sa nesporne zabráni zneužívaniu práva podnikateľov poskytujúcich spotrebiteľské úvery spotrebiteľom na ich ujmu. Zákaz zneužitia práva je jedným zo základných princípov fungovania právneho štátu, napriek tomu právna úprava zmenkového práva je prísne formálna a neumožňuje súdu bez podania námietok dlžníkom prelomiť zásadu uvedenú v § 17 Zákona zmenkového a šekového tak, aby sa mohol súd zaoberať základným záväzkovým vzťahom, ktorý môže mať charakter spotrebiteľského vzťahu. Okresný súd bude preto v ďalšom konaní postupovať v zmysle návrhu navrhovateľa, ktorým si ako indosatár uplatnil právo zo zmenky, pričom v konaní nie je povinný preukazovať existenciu žiadneho záväzkového vzťahu a ani žiadne ďalšie skutočnosti, pretože to Zákon zmenkový a šekový nadobúdateľovi zmenky, ktorý sa nestáva právnym nástupcom pôvodného majiteľa, v žiadnom svojom ustanovení neukladá. Okresný súd musí mať na zreteli, že zmenka, ktorá mala nesporne zabezpečovací charakter tak, ako to okresný súd správne zistil, sa v dôsledku indosácie stala zmenkou na platenie, čím zabezpečovací charakter zmenky stratila. Musí tiež vychádzať z toho, že zmenka obsahuje všetky formálne aj materiálne požiadavky tak, ako to stanovuje § 75 Zákona

zmenkového a šekového, a preto je zmenkou platnou. V prípade, že dlžník v rámci svojej obrany nepodá také námietky, ktoré by odôvodňovali postup súdu podľa § 17 Zákona zmenkového a šekového voči terajšiemu majiteľovi zmenky a nepreukáže, že navrhovateľ konal pri indosácii zmenky na jeho škodu, nie je okresný súd oprávnený bez takýchto námietok ex offio skúmať a vykonávať dokazovanie ohľadom záväzkového vzťahu, aj keby to bol záväzkový vzťah spotrebiteľský.

Podľa § 226 O.s.p. ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Podľa článku 7 bod 3 Nariadenia 861/2007/ES ak sa súdu alebo tribunálu nedoručí odpoveď dotknutej strany v lehote ustanovenej v článku 5 ods. 3 alebo 6, súd alebo tribunál vydá rozsudok o pohľadávke alebo protipohľadávke.

Podľa článku 19 Nariadenia č. 861/2007/ES pokiaľ toto nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie.

Keďže toto súdne konanie sa vedie v Slovenskej republike, riadi sa Zákonom č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov.

Podľa § 156 ods. 3 O.s.p. vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením.

Súd vyhlásil rozsudok vo veci dňa 18. 02. 2015, bez nariadenia pojednávania, keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli súdu.

Pri rozhodovaní o uplatnenom nároku súd ako rozhodné právo aplikoval právo Slovenskej republiky, keďže pôvodným majiteľom zmenky bola spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s. r. o. Bratislava ako slovenská právnická osoba a prípadná voľba iného právneho poriadku súdu tvrdená, ani preukázaná nebola.

Podľa § 153a ods. 1 O. s. p. , ak počas konania žalovaný uzná pred súdom nárok uplatnený žalobou alebo jeho základ alebo ak sa žalobca vzdá pred súdom svojho nároku, súd rozhodne rozsudkom na základe uznania alebo vzdania sa nároku.

Podľa § 157 ods. 4 O. s. p. v odôvodnení rozsudkov podľa § 114 ods. 5, § 153a ods. 1 a § 153b ods. 1 uvedie súd iba predmet konania a ustanovenie zákona, podľa ktorého rozhodol.

Podľa článku I. § 48 ods. 1 Zákona č. 191/1950 Sb. Zákon zmenkový a šekový v znení neskorších predpisov, majiteľ môže postihom žiadať:

1. zmenkovú sumu, pokiaľ nebola zmenka prijatá alebo zaplatená, s úrokmi, ak boli dojednané;
2. šesťpercentové úroky odo dňa sročnosti;
3. trovy protestu a podaných zpráv, ako aj ostatné trovy;
4. odmenu vo výške jednej tretiny percenta zmenkovej sumy alebo v menšej dohodnutej výške.

Podľa článku I. § 75 Zákona č. 191/1950 Sb. Zákon zmenkový a šekový v znení neskorších predpisov, vlastná zmenka obsahuje:

1. označenie, že ide o zmenku, pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina spísaná;
2. bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu;
3. údaj sročnosti;
4. údaj miesta, kde sa má platiť;
5. meno toho, komu alebo na rad koho sa má platiť;
6. dátum a miesto vystavenia zmenky;
7. podpis vystaviteľa.

Podľa článku I. § 76 ods. 1 Zákona č. 191/1950 Sb. Zákon zmenkový a šekový v znení neskorších predpisov, listina, v ktorej chýba niektorá náležitosť uvedená v predchádzajúcom paragrafe, nie je platná ako vlastná zmenka, s výhradou prípadov uvedených v nasledujúcich odsekoch.

Podľa článku I. § 76 ods. 2 Zákona č. 191/1950 Sb. Zákon zmenkový a šekový v znení neskorších predpisov, o vlastnej zmenke, v ktorej niet údaja sročnosti, platí, že je sročná na videnie.

Podľa článku I. § 5 ods. 1 Zákona č. 191/1950 Sb. Zákon zmenkový a šekový v znení neskorších predpisov, vo zmenke zročnej na videnie alebo na určitý čas po videní môže vystaviteľ ustanoviť zúrokovanie zmenkovej sumy. V inej zmenke platí táto doložka za nenapísanú.

Podľa článku I. § 5 ods. 2 Zákona č. 191/1950 Sb. Zákon zmenkový a šekový v znení neskorších predpisov, úrokovú mieru treba udať vo zmenke; ak chýba tento údaj, platí úroková doložka za nenapísanú.

Podľa článku I. § 5 ods. 3 Zákona č. 191/1950 Sb. Zákon zmenkový a šekový v znení neskorších predpisov, úrok sa počíta od dáta vystavenia zmenky, pokiaľ nie je určený deň iný.

Podľa článku I. § 34 ods. 1 Zákona č. 191/1950 Sb. Zákon zmenkový a šekový v znení neskorších predpisov, zmenka na videnie je sročná pri predložení. Musí byť predložená na platenie do jedného roku od dáta vystavenia. Vystaviteľ môže túto lehotu skrátiť alebo určiť lehotu dlhšiu. Indosanti môžu tieto lehoty skrátiť.

Podľa článku I. § 10 Zákona č. 191/1950 Sb. Zákon zmenkový a šekový v znení neskorších predpisov, ak nebola zmenka, ktorá bola pri vydaní neúplná, vyplnená tak, ako bolo dojednané, nemožno namietat' majiteľovi zmenky, že tieto dojednania neboli dodržané, okrem ak majiteľ nadobudol zmenku zlomyseľne alebo sa pri nadobúdaní zmenky previnil hrubou nedbanlivosťou.

Podľa článku I. § 11 ods. 1 Zákona č. 191/1950 Sb. Zákon zmenkový a šekový v znení neskorších predpisov, každú zmenku, i keď nebola vystavená na rad, možno previesť indosamentom (rubopisom).

Podľa článku I. § 17 ods. 1 Zákona č. 191/1950 Sb. Zákon zmenkový a šekový v znení neskorších predpisov, kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka.

Ako už bolo konštatované, v danom prípade si navrhovateľ uplatnil svoje právo z indosovanej zmenky, a to právo na zaplatenie zmenkovej sumy, dojednaného úroku, zákonného úroku a zmenkovej odmeny. Vzhľadom na to, že aj podľa právneho názoru Krajského súdu v Banskej Bystrici zmenka obsahuje všetky formálne a aj materiálne požiadavky tak ako to stanovuje § 75 Zákona č. 191/1950 Sb. a vzhľadom na to, že odporca 1/-2/ nevzniesol relevantné námietky v zmysle § 17 ods. 1 Zákona č. 191/1950 Sb., ani v zmysle § 10 Zákona č. 191/1950 Sb., vydal súd o pohľadávkach navrhovateľa voči odporcom 1/ až 2/ rozsudok a návrhu navrhovateľa v celom rozsahu vyhovel a to tak v časti zmenkovej sumy a zmenkovej odmeny, ako aj v časti dojednaného úroku a v časti zákonného úroku, keďže aj tieto nároky môže majiteľ zmenky postihom žiadať.

Čo sa týka spojenia predmetných konaní do jedného spoločného, súd návrh navrhovateľa na vylúčenie veci na samostatné konanie zamietol, pretože sa jedná totožné predmety konania úzko spolu súvisiace, základ nároku sa nemení a jedná sa o totožného navrhovateľa. Na uvedené konania sa aplikujú rovnaké rozhodnutia odvolacieho súdu bez ohľadu na rozdielnosť jednotlivých uplatnených istín. V zmysle § 112 OSP opísané skutočnosti súdu umožnili spojiť dané konania (podmienkou v zmysle uplatneného ustanovenia nie je totožnosť všetkých odporcov), a preto súd túto možnosť využil za účelom efektívnosti a v konečnom dôsledku hospodárnosti konania, z ktorého dôvodu súd návrh na vylúčenie veci na samostatné konania zamietol. Súd poznamenáva, že v prípade podania odvolania ktoréhokoľvek z odporcov, rozhodnutie v časti nevzťahujúcej sa na toho-ktorého odporcu nadobudne právoplatnosť, a preto nie je dôvod o každom nároku jednať samostatne.

O trovách konania súd rozhodoval podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 3 O.s.p. a navrhovateľovi, ktorý mal vo veci plný úspech, priznal právo na náhradu trov konania proti odporcovi 1/ až 2/ , ktorý vo veci úspech nemal. Náhrada trov právneho zastúpenia bola priznaná podľa § 9 ods. 1, § 10 ods. 1, 2, § 13a ods. 1 písm. a), c), d), § 15, § 16 ods. 3, 4, § 17 ods. 1, § 18 ods. 3 a § 20c Vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v platnom znení. Súd takisto priznal trovy, ktoré mu vyplývali zo spisu v zmyslu § 150 ods. 2 OSP.

Trovy navrhovateľa voči odporcovi 1/ pozostávajú z iných trov konania v sume 144,00 Eur za zaplatený súdny poplatok z návrhu na začatie konania a za odvolanie a z trov právneho zastúpenia v sume 353,50 Eur za 4 úkony právnej služby po 61,41 Eur (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie návrhu, odvolanie proti rozsudku, účasť na pojednávaní, k tomu režijný paušál 4 x 7,81 Eur a 20 % DPH). Nakoľko navrhovateľ si vyúčtoval aj 20% DPH zo zaplateného súdneho poplatku, súd mu v tejto časti nevyhovel, pretože náhrada súdneho poplatku nie je upravená vyhláškou, na základe čoho by si navrhovateľ bol oprávnený žiadať aj DPH. Súdny poplatok predstavuje hotový výdavok, nie náhradu právneho zástupcu navrhovateľa a navyše bol uhradený priamo navrhovateľom.

Súd takisto priznal navrhovateľovi náhradu trov cestovného pri použití osobného motorového vozidla pri ceste na pojednávanie dňa 01.07.2013 z Bratislavy do Banskej Bystrice a späť v rozsahu 109,7 (priemerná spotreba 5,2 l/100km, cena pohonných hmôt 1,48 Eur/l, sadzba základnej náhrady za opotrebenie vozidla 0,183 Eur/km, počet kilometrov 422 a z náhrady za stratu času za čas strávený cestou na pojednávanie v sume po 104,08 Eur (8 polhodín po 13,01 Eur). Nakoľko v deň 01.07.2013, sa konalo v senáte 16CBzm 10 pojednávaní v danej veci, súd priznal 1/10 zo sumy 213,8 Eur, t.j. 12,4 Eur. Súd celkovo zaviazal odporcu 1/ na zaplatenie sumy 353,50 Eur.

Trovy navrhovateľa voči odporcovi 2/ pozostávajú z iných trov konania v sume 162,00 Eur za zaplatený súdny poplatok z návrhu na začatie konania a za odvolanie a z trov právneho zastúpenia v sume 305,80 Eur za 4 úkony právnej služby po 51,45 Eur (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie návrhu, vyjadrenie, odvolanie proti rozsudku, účasť na pojednávaní, k tomu režijný paušál 4 x 7,81 Eur a 20 % DPH). Nakoľko navrhovateľ si vyúčtoval aj 20% DPH zo zaplateného súdneho poplatku, súd mu v tejto časti nevyhovel, pretože náhrada súdneho poplatku nie je upravená vyhláškou, na základe čoho by si navrhovateľ bol oprávnený žiadať aj DPH. Súdny poplatok predstavuje hotový výdavok, nie náhradu právneho zástupcu navrhovateľa a navyše bol uhradený priamo navrhovateľom.

Súd takisto priznal navrhovateľovi náhradu trov cestovného pri použití osobného motorového vozidla pri ceste na pojednávanie dňa 01.07.2013 z Bratislavy do Banskej Bystrice a späť v rozsahu 109,7 Eur (priemerná spotreba 5,2 l/100km, cena pohonných hmôt 1,48 Eur/l, sadzba základnej náhrady za opotrebenie vozidla 0,183 Eur/km, počet kilometrov 422 a z náhrady za stratu času za čas strávený cestou na pojednávanie v sume po 104,08 Eur (8 polhodín po 13,01 Eur).

Nakoľko v deň 01.07.2013, sa konalo v senáte 16CBzm 10 pojednávaní v danej veci, súd priznal 1/10 zo sumy 214 Eur, t.j. 21,4 Eur. Súd celkovo zaviazal odporcu 2/ na zaplatenie sumy 305,80 Eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní od doručenia jeho písomného vyhotovenia vo vyhotovení dvojmo alebo ústne do zápisnice prostredníctvom tohto súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní treba popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p. (rozhodlo sa vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, účastníkovi konania sa

postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, iba že namiesto samosudcu rozhodoval senát, súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy), konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené, rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona. Toto rozhodnutie je vykonateľné bez ohľadu na akýkoľvek možný opravný prostriedok (čl. 15 ods. 1 Nariadenia 861/2007/ES, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu).